

ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG (ŠSP)

- Školní speciální pedagog je odborník, poskytující **poradenské služby** týkající se žáků se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněním, v některých případech také nadaných žáků se zdravotním postižením či znevýhodněním (*tzv. dvojvýjimečných dětí*) (Portešová, 2011)

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ PŮSOBENÍ SP

- Změna postavení speciálního pedagoga
- Zákonné a podzákonné předpisy MŠMT
  - Zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění (k 1.1.2020)
  - Vyhláška 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění (k 1.1.2020)
  - Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění (k 1.1.2020)
  - Zákon 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, v platném znění (k 1.9.2016)

ÚKOLY SP V RÁMCI STANDARDNÍCH PORADENSKÝCH ČINNOSTÍ ŠKOLY

- Důležitá ustanovení 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění (k 1.1.2020) pro školního SP:
  - 1. Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence.
  - 2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

DIAGNOSTIKA A DEPISTÁŽ

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy a školního poradenského pracoviště.
2. Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního, nebo intervenčního programu.
3. Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
4. Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení plánu pedagogické podpory v rámci školy a mimo ni a stanovení druhu, rozsahu, frekvence, a trvání intervenčních činností.
5. Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
6. Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
7. Screening, ankety, dotazníky ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

KONZULTAČNÍ, PORADENSKÉ A INTERVENČNÍ PRÁCE

1. Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
2. Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
4. Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo plánu pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.
5. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků, dle potřeby návržení a realizace úprav.

6. Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu/výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických/etopedických přístupů.
7. Participace na kariérovém poradenství - volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
8. Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
9. Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.
10. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
11. Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
12. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

METODICKÉ, KOORDINAČNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole - koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
3. Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy - specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky - jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
5. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.

6. Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

7. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory s cílem rozšíření služeb a zkvalitnění péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

8. Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.

9. Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

SPECIÁLNÍ PEDAGOG VE ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

kompetence

A) PROVÁDÍ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKOU DIAGNOSTIKU ZAMĚŘENOU NA ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ZEJMÉNA NA ŽÁKY UVEDENÉ V § 16 Odst. 9 ŠKOLSKÉHO ZÁKONA PODLE JEDNOTLIVÝCH SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÝCH SPECIALIZACÍ, JIMIŽ JSOU:

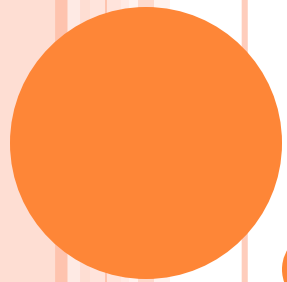
1. psychoped se zaměřením na práci se žáky s mentálním postižením,
2. surdoped se zaměřením na práci se žáky se sluchovým postižením,
3. logoped se zaměřením na práci se žáky s vadami řeči,
4. tyflopoped se zaměřením na práci se žáky se zrakovým postižením,
5. somatoped se zaměřením na práci se žáky s tělesným postižením.

DÁLE ZAJIŠŤUJE:

- b) speciálně pedagogické poradenství a intervenci v rámci komplexní péče o tyto žáky s cílem o dosažení co nejvyššího stupně naplnění jejich vzdělávacích možností a potřeb,
- c) reedukaci žáků s potřebou podpůrných opatření, rozvoj dílčích funkcí,
- d) poradenské vedení zákonných zástupců včetně rodinných příslušníků dle odborného zaměření pracovníka,
- e) metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům škol při zajišťování speciálně pedagogické péče o žáky,
- f) zpracování zprávy z vyšetření,
- g) zpracování doporučení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

ASISTENT PEDAGOGA

ASISTENT PEDAGOGA

- poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.
- pracuje podle potřeby s žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.

ASISTENT PEDAGOGA, K JEHOŽ ČINNOSTI JSOU STANOVENY
PŘEDPOKLADY V § 20 Odst. 1 ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH
PRACOVNÍCÍCH, ZAJIŠŤUJE ZEJMÉNA

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností,
- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přitom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti,
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí.

ASISTENT PEDAGOGA, K JEHOŽ ČINNOSTI JSOU STANOVENY PŘEDPOKLADY V § 20 Odst. 2 ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH, ZAJIŠŤUJE ZEJMÉNA

- pomocné výchovné práce zaměřené na podporu pedagoga zvláště při práci se skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomocné organizační činnosti při vzdělávání skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomoc při adaptaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na školní prostředí,
- pomoc při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází,
- nezbytnou pomoc žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby,
- pomocné výchovné práce spojené s nácvikem sociálních kompetencí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

